

ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ

Навчальна дисципліна: **“Військова підготовка”**

Модуль 3.1. **“Тактична підготовка”**

Змістовий модуль 3.1.03. **„Управління діями механізованого взводу”.**

Заняття: **Групове заняття**

Тема 12. Основи застосування механізованого батальйону (роти).

Заняття № 6. Механізований батальйон (рота) у наступальному бою.

Зміст

I. Вступ.

II. Основна частина.

Навчальні питання:

1. Основи наступального бою. Складові елементи та тактичні показники побудови бою. Завдання, бойові порядки підрозділів БТГр в наступальному бою.

2. Перехід в наступ з ходу та з положення безпосереднього зіткнення з противником.

3. Склад, завдання штурмових загонів (груп). Дії штурмових груп по захопленню будинків. Забезпечення тактичних дій підрозділів у населених пунктах.

III. Заключна частина.

Література:

1. Бойовий статут механізованих і танкових військ Сухопутних військ Збройних Сил України, Ч. II, Ч III, Командування СВ ЗСУ, Київ, 2016.

2. Підручник сержанта механізованих військ. МОУ Київ, 2006.

3. Основи технічного забезпечення військ. Навчальний посібник. НУБіП України. 2011.

4. Тактична і тактико-спеціальна підготовка. Курс лекцій. НУБіП України. Київ, 2012.

5. Технічне забезпечення підрозділів в бою. Навчальний посібник. НУБіП України. 2011.

6. Тактична підготовка (курс вивчення дій в складі відділення (взводу), ДМ до СТІ 000Г.06Л.

1. Основи наступального бою. Складові елементи та тактичні показники побудови бою. Завдання, бойові порядки підрозділів БТГр в наступальному бою.

Наступальний бій – вид загальновійськового бою, який проводиться з метою розгрому (знищення) противника та оволодіння важливими районами (рубежами, об'єктами) місцевості.

Мета бою досягається вмілим застосуванням усіх наявних сил і засобів, швидким використанням результатів ударів авіації, вогню артилерії та інших засобів ураження, своєчасним нарощуванням зусиль, широким застосуванням охоплення, обходів і проведенням атак у фланг і тил противника, своєчасним і постійним уточненням (постановкою) завдань підрозділам та забезпеченням їх у ході бою, а також вмілим використанням місцевості для здійснення маневру з метою швидкого виходу на фланги та в тил противнику, проведенням рішучих атак, розчленовуванням його бойового порядку та розгрому по частинах.

Наступ повинен проводитися з повною напругою сил, у високому темпі, безупинно вдень і вночі, за будь-яких погодних умов, при тісній взаємодії підрозділів усіх родів військ, спеціальних військ та забезпечення.

Залежно від умов обстановки наступальний бій батальйону (роти) може розпочинатись після довготривалої або короткочасної оборони, в ході проведення (участі) контратаки, з вводом у бій для розвитку успіху і вестися на противника, який обороняється, наступає або відходить. Наступальний бій на противника, який наступає, здійснюється шляхом ведення зустрічного бою, а на противника, який відходить – переслідуванням.

В залежності від характеру оборони противника і ступеня його вогневого ураження перехід у наступ може здійснюватися з **висуванням із глибини (з ходу)** або з **положення безпосереднього зіткнення з противником**. Батальйон (рота) наступає з ходу на противника, який поспішно перейшов до оборони, а на противника, який займає підготовлену оборону – з положення безпосереднього зіткнення з ним.

Якщо противник мав достатньо часу для підготовки стійкої оборони, наступ, як правило, розпочинається її проривом, який полягає у взломі оборони противника на вузькій ділянці, утворенні пролому та подальшому розширенні його вбік флангів і в глибину. При наявності в обороні противника розривів, проміжків і відкритих флангів перехід у наступ може здійснюватись у всій смузі його оборони.

Механізований і танковий батальйони можуть наступати в складі бригади і діяти в її першому або другому ешелоні, складати ЗВРез або ПДРез, діяти в якості авангарду, передового (рейдового, обхідного або розвідувального) загону і морського десанту. Механізований батальйон, крім того, може діяти в якості ТакПД і складати основу штурмового загону.

Механізована і танкова роти можуть наступати в першому або другому ешелоні батальйону, складати його резерв, діяти в ГПЗ (БПЗ), в рейдовому, обхідному, розвідувальному загонах. Механізована рота, крім того, може діяти в якості ТакПД і складати основу штурмової групи.

Механізований (танковий) батальйон може додаватися поротно танковим (механізованим) батальйонам першого ешелону. Під час розвитку

наступу в глибині вони можуть виконувати завдання в повному складі самостійно або у взаємодії з іншими батальйонами.

Механізована рота, як правило, додається повзводно танковим ротам.

Танкова рота, яка додана механізованому батальйону діє у повному складі або повзводно додається механізованим ротам.

Основні показники наступального бою батальйону (роти) обумовлюються бойовим завданням і обстановкою, що склалася, а також складом і станом підрозділів противника та характеризуються тривалістю виконання бойового завдання, глибиною бойового завдання, середнім темпом і фронтом наступу.

Тривалість виконання бойового завдання визначається глибиною бойового завдання і середнім темпом наступу.

Глибина бойового завдання залежить від бойових можливостей батальйону (роти) і визначається з розрахунку забезпечення розгрому підрозділів противника на фронті його наступу.

Батальйону першого ешелону, виходячи з його бойових можливостей у наступальному бою, вказуються: найближче завдання, подальше завдання і напрямок продовження наступу; роті першого ешелону – найближче завдання і напрямок продовження наступу.

Батальйону (роті) другого ешелону – найближче завдання і напрямок продовження наступу.

Найближче завдання батальйону першого ешелону полягає в розгромі противника в опорних пунктах рот першого ешелону на своєму фронті наступу та оволодінні ними.

Подальше завдання батальйону першого ешелону може полягати у розвитку наступу, розгромі противника у взаємодії із сусідами в глибині району оборони батальйону першого ешелону та оволодінні першою позицією або вигідним рубежем для подальших дій.

Напрямок продовження наступу батальйону першого ешелону визначається з таким розрахунком, щоб забезпечити виконання подальшого завдання бригади.

Найближче завдання роти першого ешелону полягає у розгромі противника в опорному пункті взводу роти першого ешелону і оволодінні ним.

Напрямок продовження наступу роти першого ешелону визначається з таким розрахунком, щоб забезпечити виконання найближчого завдання батальйону.

Найближче завдання батальйону другого ешелону під час введення його в бій може полягати в завершенні розгрому у взаємодії з батальйонами першого ешелону, бригадних резервів противника та оволодінні їх рубежем або іншим рубежем, який забезпечує успішне ведення подальших дій.

Найближче завдання роти другого ешелону під час введення її в бій може полягати в завершенні розгрому противника у взаємодії з ротами першого ешелону в опорних пунктах у глибині району оборони батальйону та оволодінні першою позицією противника.

Напрямок продовження наступу батальйону (роти) другого ешелону визначається з таким розрахунком, щоб забезпечити виконання подальшого завдання бригади (батальйону).

Середній темп наступу на середньо пересіченій місцевості на завчасно підготовлену та розвинену в інженерному відношенні оборону противника

може становити **1-1,5 км/год**, а при наступі на невідготовленого до оборони противника – **1,5-2,5 км/год**.

Фронт наступу визначається з урахуванням бойового складу штатних і доданих підрозділів, їх можливостей та умов обстановки. Механізований (танковий) батальйон першого ешелону наступає на фронті **до 2 км**, механізована (танкова) рота – **до 1 км**. На ділянці прориву батальйон може наступати на фронті **до 1 км**, рота – **до 500 м**.

Атака – основний період наступального бою, який полягає у стрімкому просуванні підрозділів у бойовому порядку в поєднанні з вогнем усіх вогневих засобів на противника з метою його знищення.

Атака здійснюється механізованими і танковими підрозділами у тісній взаємодії з підрозділами інших родів військ і спеціальних військ. Використовуючи вогонь артилерії і удари авіації. Танкові підрозділи атакують противника у бойовій лінії і ведуть по ньому вогонь з ходу. Механізовані підрозділи атакують услід за танками на БМП (БТР) або у пішому порядку і знищують у першу чергу цілі, що заважають просуванню танків.

Атака на БМП (БТР) застосовується у випадку, коли оборона противника надійно подавлена і більша частина його протитанкових засобів знищена, а також при наступі на поспішно зайняту оборону. При цьому танки атакують противника безпосередньо за розривами снарядів своєї артилерії на відстані **200м**, а механізовані підрозділи – за танками на відстані **100-200 м** від них. Безпечне віддалення від розривів снарядів своєї артилерії для механізованих підрозділів, які атакують у пішому порядку, рахується **400 м**; які атакують на БМП (БТР) – **300 м**; для танкових підрозділів – **200 м**.

Атака у пішому порядку застосовується при прориві підготовленої оборони противника, а також на місцевості, де просування бойових машин ускладнене. Особовий склад при цьому атакує противника за бойовою лінією танків на віддаленні, яке гарантує його безпеку від розривів снарядів своєї артилерії і підтримку танків вогнем стрілецької зброї. БМП (БТР) у такому разі, використовуючи захисні властивості місцевості, пересуваються від рубежу до рубежу (від укриття до укриття) за своїми підрозділами на відстані, що забезпечує ефективну підтримку вогнем своєї зброї танків і піхоти. БМП, що мають стабілізатори озброєння, можуть атакувати безпосередньо в бойовій лінії підрозділів. У деяких випадках (в умовах бездоріжжя, глибокого сніжного покриву тощо) особовий склад на окремих ділянках може атакувати противника десантом на танках.

Напрямок зосередження основних зусиль вказується старшим командиром або визначається командиром батальйону (роти) на всю глибину бойового завдання або лише на глибину найближчого завдання. В ході ведення наступального бою він може змінюватись.

Основні зусилля зосереджуються в напрямку найбільш слабого місця в обороні противника, де можливе завдання удару у фланг і тил у поєднанні з наступом з фронту. Іноді удар доцільно завдавати з фронту з метою розчленування підрозділів противника і розгрому по частинах.

На напрямку зосередження основних зусиль застосовуються найбільш підготовлені й боєздатні підрозділи, використовується більша частина засобів вогневого ураження, створюється і постійно підтримується перевага у силах і засобах над противником.

Для ведення наступального бою штатні та додані сили і засоби батальйону (роти) будуються в бойовий порядок. Він повинен забезпечити: вигідні умови для зосередження і розгортання підрозділів, раптовість їх переходу в атаку; швидкий вихід у райони (на рубежі), оволодіння якими послаблює стійкість оборони противника; послідовний розгром його підрозділів; виконання бойового завдання в найкоротші терміни з найменшими втратами.

Бойовий порядок батальйону в наступальному бою складається з: першого ешелону; другого ешелону; мінометної батареї (доданих артилерійських підрозділів); підрозділів і вогневих засобів, які залишилися в безпосередньому підпорядкуванні командира батальйону. При побудові бойового порядку в один ешелон виділяється ЗВРез. Для забезпечення дій підрозділів у наступі в батальйоні може створюватися група розгородження.

Бойовий порядок роти може включати: перший ешелон; доданий артилерійський підрозділ; підрозділи і вогневі засоби, які залишилися в безпосередньому підпорядкуванні командира роти. В окремих випадках у бойовому порядку роти може виділятися ЗВРез і створюватися група розмінування.

Перший ешелон призначається для розгрому головних сил противника, виконання найближчого завдання і розвитку наступу. Він створюється найбільш сильним. Перший ешелон батальйону може складатися з двох-трьох рот, посилюватися артилерійськими, вогнеметними підрозділами, підрозділами інженерних військ і підтримуватися більшою частиною артилерії (вогневих засобів), які залишилися в безпосередньому підпорядкуванні командира батальйону. У ході ведення наступального бою в залежності від умов обстановки розташування рот (взводів) у бойовому порядку батальйону (роти) може бути в лінію, кутом вперед (назад), а при наявності відкритого флангу – уступом.

Другий ешелон батальйону призначається для нарощування зусиль і розвитку успіху першого ешелону, виконання сумісно з ним подальшого завдання і закріплення захоплених рубежів. Крім того, він може використовуватися для заміни підрозділів першого ешелону в разі втрати ними боєздатності, для знищення противника на флангах і в тилу першого ешелону, відбиття контратаки, а також вирішення інших завдань. У другий ешелон батальйону може призначатися до роти. До початку наступального бою він розташовується у вказаному районі, а у ході наступу пересувається на відстані 1,5-2 км за підрозділами першого ешелону. Ввід у бій другого ешелону забезпечується силами і засобами батальйону, засоби посилення виділяються при введенні в бій.

Загальновійськовий резерв призначається для виконання завдань, що виникають у ході наступального бою раптово, а також деяких з тих, які покладаються на другий ешелон. До його складу в батальйоні може виділятися один-два посилені механізованих (танкових) взводи, а в окремих випадках і механізована (танкова) рота, в роті – до взводу.

Мінометна батарея є штатним підрозділом батальйону і призначена для знищення та подавлення вогневих засобів і живої сили противника, його ПУ, руйнування фортифікаційних споруд, а також для освітлення, задимлення місцевості (цілей). Вона зазвичай залишається в безпосередньому підпорядкуванні командира батальйону і використовується на напрямку зосередження основних зусиль; в окремих випадках вона може додаватися

роті, яка наступає на напрямку зосередження основних зусиль батальйону, або розподіляється повзводно механізованим ротам першого ешелону. При створенні в бойовому порядку батальйону окремої групи або загону мінометна батарея (окремі підрозділи з її складу) може додаватися йому.

Артилерійський підрозділ (доданий батальйону), призначений для знищення та подавлення ЗМУ, наземних елементів систем ВТЗ, його артилерійських та мінометних батарей, живої сили, вогневих засобів, резервів, ПУ, а також для руйнування фортифікаційних споруд. Він може побатарейно (повзводно) додаватися ротам першого ешелону або підтримувати їх.

Гранатометний підрозділ призначений для ураження живої сили і вогневих засобів противника. Він може бути в безпосередньому підпорядкуванні командира батальйону, додаватися ротам першого ешелону в повному складі або по відділеннях.

Протитанковий підрозділ (штатний або доданий батальйону) призначений для боротьби з танками та іншими броньованими машинами противника, прикриття висування та розгортання рот першого ешелону, введення в бій другого ешелону (ЗВРез) та відбиття контратак противника. Крім того, він може залучатися для знищення вогневих засобів у відкритих або закритих фортифікаційних спорудах, а в окремих випадках і бойових вертольотів, які діють на малих висотах. Протитанковий підрозділ, як правило, залишається в безпосередньому підпорядкуванні командира батальйону. У деяких випадках він може додаватися ротам першого ешелону.

Підрозділ протиповітряної оборони (штатний або доданий батальйону) призначений для знищення повітряного противника на гранично малих і малих висотах, а також може залучатися для боротьби з наземними (надводними) цілями противника. Його засоби розгортаються, насамперед, для прикриття підрозділів, що діють на напрямку зосередження основних зусиль, артилерії, ксП і підрозділів тилового і технічного забезпечення як при підготовці до наступу, так і в ході ведення батальйоном (ротою) наступального бою.

Група розгородження (група розмінування) батальйону (роти) призначена для пророблення проходів у мінно-вибухових загородженнях і руйнуваннях на напрямках наступу, а також у мінних полях, встановлених засобами дистанційного мінування противника, перед підрозділами при їх висуванні і в ході наступу. При веденні наступу в глибині оборони противника вона застосовується для установки мінно-вибухових і невибухових загороджень на напрямках контратак противника, прикриття загородженнями відкритих флангів при введенні в бій другого ешелону батальйону та на захоплених рубежах, блокуванні районів висадки ТакПД і ДРС противника.

До складу групи розгородження батальйону включаються інженерні, а за необхідності й загальновійськові підрозділи. Група розмінування роти створюється з підготовлених для цього відділень (екіпажів), вона забезпечується комплектом розмінування і підризними зарядами.

При посиленні батальйону, який діє у відриві від головних сил, спеціально обладнаними вертольотами може створюватися загін загороджень на вертольотах для блокування мінно-вибуховими загородженнями угруповань противника у районах їх дій і на маршрутах висування.

При наявності відповідних сил і засобів на основі батальйону (роти) можуть створюватися БТГр (РТГр), маневрена група, ударно-вогнева група, винищувальний протидиверсійний загін (група), вертольотно-рейдова група.

Батальйонна (ротна) тактична група в наступальному бою призначена для прориву оборони противника, розгрому (знищення) підрозділів, що обороняються, захоплення важливих районів, рубежів і об'єктів; захоплення плацдарму при форсуванні водних перешкод, переслідування противника, що відходить; проведення обхідних, рейдових, штурмових, розвідувально-ударних дій. Вона створюється у складі механізованого (танкового) батальйону (роти), посиленого необхідними для виконання завдання підрозділами.

Маневрена група призначена для самостійного вирішення завдань, які раптово виникають. Вона створюється у складі механізованого (танкового) батальйону (роти), посиленого танковим (механізованим), вогнеметними, розвідувальними підрозділами.

Ударно-вогнева група призначена для дій у складі рейдових, обхідних, штурмових і блокуючих загонів, сторожових застав. Вона створюється у складі механізованої (танкової) роти, посиленої артилерійським, вогнеметним, протитанковим та розвідувальним підрозділами.

Винищувальний протидиверсійний загін (група) призначений для боротьби з аеромобільними, диверсійно-розвідувальними та терористичними групами противника при веденні протидиверсійної боротьби. Створюється у складі механізованої роти (взводу), посиленої підрозділами бойових (транспортно-бойових) вертольотів, вогнеметним, гранатометним, розвідувальним підрозділами та підрозділами НГ МВС.

Вертолітно-рейдова група призначена для боротьби з ТакПД, ДРГ, засідками противника та для дій у складі рейдових і обхідних загонів, бойового супроводження колон при здійсненні маршу. Може створюватися у складі механізованої роти (взводу), ланки бойових (транспортно-бойових) вертольотів, посиленої вогнеметним, гранатометним, розвідувальним підрозділами.

2. Перехід в наступ з ходу та з положення безпосереднього зіткнення з противником.

З метою забезпечення сприятливих умов для розгортання батальйону (роти) в бойовий порядок при переході в наступ створюється **система районів, рубежів, позицій**.

При переході в наступ *із положення безпосереднього зіткнення з противником* батальйону вказується вихідний район. Він призначений для зайняття підрозділами вихідного положення для наступу і повинен забезпечити їх приховане розміщення, найменшу уразливість від ударів усіх видів зброї противника і стійкість при відбитті атак, а також вигідні умови для переходу у наступ. Вихідний район для батальйону першого ешелону призначається у межах першої позиції, батальйону другого ешелону – у межах другої позиції.

У вихідному районі батальйону першого ешелону створюються вихідні позиції рот, вихідні позиції танків, що додаються механізованим ротам, вогневі позиції артилерійських підрозділів, вогневих засобів, виділених для стрільби прямою наводкою, зенітних засобів, райони підрозділів бойового, матеріально-технічного і медичного забезпечення.

У вихідному районі батальйону другого ешелону або ЗВРез підрозділи розташовуються розосереджено, як правило, у ротних колонах.

Вихідні позиції механізованих рот включають траншеї та прилеглі до них ходи сполучення, вогневі позиції БМП (БТР) і позиції вогневих засобів, які додані ротам. Механізовані роти першого ешелону батальйону розташовуються в першій траншеї, рота другого ешелону (резерв) батальйону займає вихідну позицію у другій та третій траншеях. БМП (БТР) у разі неможливості приховано зайняти вогневі позиції зі своєю ротою можуть розташовуватися разом із танковими підрозділами на вихідній або очікувальній позиції. З початком наступу вони висуваються до своїх рот слідом за танками.

Вихідні позиції танкових підрозділів можуть призначатися на відстані **2-4 км** від переднього краю оборони противника. З положення оборони танкові підрозділи можуть починати наступ безпосередньо з опорних пунктів, які вони займали.

Для танкового батальйону призначається *очікувальна позиція* на відстані **6-8 км** від переднього краю.

Вогневі позиції мінометної батареї розташовуються, як правило, за ротами першого ешелону на віддаленні **500-1000 м** від них. Доданий артилерійський дивізіон (батарея) розташовується на віддаленні **2-4 км** від переднього краю оборони противника.

Вогневі позиції гранатометного підрозділу обираються за ротами першого ешелону на віддаленні від них до **300 м**, а протитанкового – до **100 м**. Підрозділи, які додані роті першого ешелону можуть займати вогневі позиції в траншеї на одному з флангів роти.

Підрозділи ППО займають *стартові (вогневі) позиції* в районах розташування підрозділів, які прикриваються.

Автомобілі, що призначені для перевезення особового складу і запасів МТЗ, розташовуються в укритих місцях за вихідними позиціями механізованих (танкових) підрозділів.

Батальйон (рота) займає вихідне положення для наступу з положення безпосереднього зіткнення з противником після перегрупування або після зміни підрозділів, які обороняються.

Перехід у *наступ з ходу* здійснюється з висуванням із глибини з *вихідного району*, який призначається на відстані **20-40 км** від переднього краю оборони противника. Для організованого висування, розгортання у бойовий порядок і переходу в атаку батальйону (роті) призначаються маршрут висування, вихідний рубіж (пункт), рубіж (пункт) розгортання в ротні (взводні) колони і рубіж переходу в атаку, а для механізованих підрозділів під час атаки в пішому порядку, крім того, і рубіж спішування.

Рубіж розгортання у ротні колони призначається поза межами досяжності вогню прямою наводкою гармат, танків і ПТКР противника на відстані **4-6 км** від переднього краю його оборони.

Рубіж розгортання у взводні колони призначається, за можливості, за складками місцевості за **2-3 км** від переднього краю оборони противника.

Рубіж переходу в атаку вибирається так, щоб його віддалення забезпечувало механізованим і танковим підрозділам ведення дійсного вогню з основних видів зброї та безупинне досягнення переднього краю оборони

противника на максимальній швидкості у встановлений час “Ч”. Він може призначатися на віддаленні до **600 м** від переднього краю оборони противника, а іноді й більше.

Рубіж спішування призначається як найближче до переднього краю оборони противника в місцях, укритих від вогню його кулеметів і протитанкових засобів ближнього бою. Іноді він може співпадати з рубежем переходу в атаку.

Для забезпечення безпеки механізованих і танкових підрозділів їх дії узгоджуються з артилерійськими підрозділами, які ведуть вогонь із закритих вогневих позицій, та призначається *рубіж безпечного віддалення від розривів своїх снарядів і мін*. Безпечне віддалення для механізованих підрозділів, які атакують у пішому порядку, рахується **400 м**; які атакують на БМП (БТР) – **300 м**; для танкових підрозділів – **200 м**.

Для механізованих підрозділів, які діють у пішому порядку, на відстані **2-4 км** від переднього краю оборони противника в місцях, що забезпечують приховану і швидку посадку, може призначатися *рубіж посадки десантом на танки*.

Для оснащення танків мінними тралами перед рубежем розгортання в ротні колони призначається *район навішування мінних тралів на танки*.

Для управління діями підрозділів батальйону (роти) в наступальному бою розгортаються ксП, які при зайнятті вихідного положення для наступу розташовуються на напрямку зосередження основних зусиль за підрозділами першого ешелону на відстані: в батальйоні – до **400 м**, в роті – до **200 м**.

Під час переходу в наступ з ходу управління підрозділами в ході їх висування, розгортання і переходу в атаку командир батальйону (роти) здійснює з ксП, який розгортається завчасно до початку вогневої підготовки атаки в опорному пункті підрозділу, який обороняється попереду. За відсутності умов ксП висувається у голові колони основних сил батальйону (роти).

У ході бою ксП батальйону (роти) пересувається за ротами (взводами) першого ешелону на відстані, яка забезпечує найкраще спостереження за противником і управління діями підрозділів.

Наступальний бій починається у встановлений час за сигналом старшого командира проведенням вогневої підготовки атаки, в ході якої артилерія, авіація та підрозділи, що перебувають у безпосередньому зіткненні з противником, знищують елементи систем ЗМУ і ВТЗ, артилерію, живу силу і вогневі засоби противника в опорних пунктах і поза ними, а також його ПУ та інші важливі об'єкти.

Вогневі засоби батальйону (роти), які не залучаються до виконання вогневих завдань за планом старшого командира, знищують на передньому краї і в найближчій глибині оборони противника виявлені цілі, перш за все, броньовані і протитанкові.

Пророблення проходів у своїх мінних полях здійснюється до початку наступу. За сприятливих умов обстановки свої мінні поля на напрямку атаки демонтуються повністю. Проходи в мінних полях противника перед його переднім краєм пророблюються вибуховим способом і за допомогою мінних тралів у ході вогневої підготовки атаки, а також інженерно-саперними підрозділами в ніч перед наступом.

Танки, призначені для оснащення катковими мінними тралами, виводяться до зазначених місць (районів навішування мінних тралів) у встановленому командиром порядку.

Командир батальйону (роти) спостерігає за результатами вогню, уточнює (ставить) завдання підрозділам і вогневим засобам на знищення вцілілих (знову виявлених) цілей противника, контролює своєчасність пророблення проходів у інженерних загородженнях, висування доданих (взаємодіючих) танків і доповідає старшому командирі про готовність батальйону (роти) до атаки.

Під час переходу в наступ з ходу з висуванням із глибини батальйон (рота) у встановлений час або за командою (сигналом) старшого командира починає висування до рубежу переходу в атаку і здійснює його згідно з проведеними розрахунками. З метою швидкого розгортання в передбойовий і бойовий порядки підрозділи висуваються разом із засобами посилення. Із зазначених рубежів (пунктів) вони розгортаються в ротні (взводні) колони, а з виходом до рубежу переходу в атаку – у бойовий порядок.

Вогневі засоби, що виділені для стрільби прямою наводкою, висуваються і займають підготовлені вогневі позиції у ніч перед наступом, а якщо це неможливо – з початком вогневої підготовки атаки.

Гранатометний і протитанковий підрозділи, якщо вони не залучалися до участі у вогневій підготовці атаки, а також другий ешелон (резерв) батальйону висуваються за ротами першого ешелону.

Підрозділ ППО, який здійснює прикриття батальйону (роти), висувається розосереджено по колоні і вогнем з ходу або з коротких зупинок відбиває ударизасобів повітряного нападу противника.

Розвідувальні органи, якщо вони не були висунуті для розвідки противника заздалегідь, висуваються попереду колони батальйону (роти). З виходом на передній край своїх підрозділів вони здійснюють розвідку противника на передньому краї в готовності до ведення розвідки в ході наступального бою.

Під час висування до рубежу переходу в атаку всі підрозділи повинні суворо дотримуватися встановлених командиром заходів маскування і захисту від ВТЗ.

У разі завдання противником масованих вогневих ударів під час висування до рубежу переходу в атаку підрозділи, які зберегли боєздатність, швидко виходять з району ураження і продовжують виконувати поставлені завдання. Для заміни підрозділів, що втратили боєздатність, командир батальйону використовує другий ешелон (резерв).

Мінні поля, встановлені засобами дистанційного мінування противника, у період висування долаються проходами, проробленими загонами забезпечення руху старшого командира або групою розгородження (розмінування) батальйону (роти).

У разі застосування противником запалювальної зброї підрозділи швидко виходять з району пожежі, гасять осередки вогню на техніці та озброєнні і продовжують виконувати поставлені завдання.

Під час переходу в наступ із положення безпосереднього зіткнення з противником танкові підрозділи, які призначені для дій у першому ешелоні займають очікувальну позицію, а також танки, що додані механізованим підрозділам і займають вихідну позицію, починають висування за встановленою командою (сигналом) з урахуванням їх віддалення від рубежу

переходу в атаку. За танками до своїх підрозділів висуваються БМП (БТР), які розташовувались разом з ними. При наближенні до рубежу переходу в атаку танкові підрозділи розгортаються у взводні колони, а потім у бойовий порядок і, продовжуючи рух з максимальною швидкістю, переходять в атаку, ведучи вогонь по противнику з ходу. Танки, які залучалися для стрільби прямою наводкою, займають місця в бойовому порядку своїх підрозділів і атакують разом з ними.

При атаці механізованих підрозділів у пішому порядку з підходом танків до вихідних позицій рот першого ешелону особовий склад готується до атаки, а після проходження танками вихідних позицій – залишає траншеї (окопи) і атакує противника вслід за танками. БМП (БТР), маневруючи від рубежу до рубежу (від укриття до укриття), діють за своїми підрозділами на відстані, яка забезпечує надійну підтримку їх вогнем своєї зброї.

У разі атаки механізованих підрозділів на БМП (БТР) посадка в них особового складу здійснюється під час вогневої підготовки атаки. При цьому БМП (БТР) за командою (сигналом) командира батальйону (роти) приховано підходять до своїх підрозділів і, використовуючи складки місцевості, роблять зупинку для посадки особового складу. Особовий склад швидко здійснює посадку на машини і готується до ведення вогню. БМП (БТР) слідом за танками переходять в атаку, ведучи вогонь по противнику з усіх засобів.

Атака починається з виходом танкових і механізованих підрозділів на рубіж переходу в атаку. З цього рубежу танкові і механізовані підрозділи, взаємно підтримуючи один одного вогнем, атакують противника і стрімко просуваються до переднього краю його оборони. З переходом танкових і механізованих підрозділів в атаку за командою (сигналом) старшого командира починається вогнева підтримка військ, що наступають, у ході якої штатна і додана артилерія безперервно веде вогонь по противнику, що перешкоджає наступу. Гармати, що виділені для стрільби прямою наводкою, гранатомети і протитанкові засоби продовжують знищувати вцілілі й знову виявлені цілі противника вогнем у проміжках між атакуючими підрозділами та із-за їх флангів. У ході вогневої підтримки військ, що наступають, команди на виклик, перенесення і припинення вогню подає командир батальйону (роти).

Танки і БМП долають мінні поля противника, як правило, самотійно за допомогою мінних тралів, а ті що їх не мають проробленими проходами. Особовий склад механізованих підрозділів під час атаки у пішому порядку долає мінні поля за танками по їх коліях і проробленими проходами. БМП (БТР), які не обладнані мінними тралами, подолавши мінні поля проходами доганяють свої підрозділи і вогнем своєї зброї підтримують їх атаку. Подолання мінних полів перед переднім краєм оборони противника здійснюється під прикриттям вогню артилерії, а також протитанкового і гранатометного підрозділів.

З підходом танкових і механізованих підрозділів до рубежу безпечного віддалення від розривів своїх снарядів і мін артилерія переносить вогонь углиб оборони противника.

Під час наступу з призначенням ділянки прориву танкові і механізовані підрозділи у точно встановлений час “Ч” стрімко вриваються на передній край оборони противника, знищують його живу силу і вогневі засоби, здійснюють прорив оборони, оволодівають опорними пунктами взводів і безупинно просуваються вперед.

Гранатометний підрозділ батальйону діє за бойовими порядками рот першого ешелону на віддаленні до **300 м**, у проміжках між ними або на одному з флангів батальйону. За потреби він може висуватися безпосередньо в бойових порядках механізованих підрозділів, що атакують. Гранатомети, що встановлені на БМП (БТР), діють безпосередньо в бойових порядках механізованих підрозділів.

Протитанковий підрозділ батальйону переміщується за однією з рот першого ешелону в готовності до відбиття контратак танків противника і вирішення інших завдань, які визначені командиром батальйону.

Протитанкові засоби роти наступають у бойових порядках механізованих взводів, у проміжках між ними або на одному з флангів роти і з послідовно зайнятих вогневих позицій знищують танки та інші броньовані машини противника, які перешкоджають наступу роти.

Підрозділ ППО прикриває роти, які діють на напрямку зосередження основних зусиль, переміщаючись позаду їх бойової лінії на віддаленні **200-400м**.

Група розгородження батальйону (група розмінування роти) висувається за підрозділами першого ешелону в готовності до пророблення проходів у мінних полях противника, загородженнях і перешкодах.

З початком наступу командир батальйону (роти): спостерігає за результатами ВУП, здійснює оцінку обстановки і прогнозує її розвиток; управляє вогнем і діями підрозділів, забезпечує організований і своєчасний вступ їх у бій і виконання ними бойового завдання; визначає і здійснює заходи щодо нарощування зусиль першого ешелону, за необхідності уточнює завдання підрозділам; підтримує (при порушенні – відновлює) взаємодію, управління і всебічне забезпечення наступального бою.

З оволодінням опорними пунктами взводів першого ешелону противника командир батальйону, з дозволу старшого командира, переміщує на нове місце свій ксП і організовує зміну вогневих позицій артилерії.

Переміщення штатної і доданої артилерії здійснюється за командою (сигналом) командира батальйону. Дивізіон, доданий батальйону зазвичай починає зміну вогневих позицій після оволодіння підрозділами, що наступають, опорними пунктами взводів на передньому краї оборони противника, а дивізіон, що підтримує батальйон, – після оволодіння опорними пунктами рот першого ешелону противника.

Батальйон (рота), який діє поза ділянкою прориву, вогнем усіх засобів перешкоджає противнику зняття з позицій і перекидання сил і засобів на ділянку прориву. З досягненням необхідного ступеня ВУП, при виявленні зняття ним частини сил або відходу із зайнятих позицій, батальйон (рота) при підтримці вогнем артилерії атакує противника на напрямках, які примикають до ділянки прориву, широко застосовуючи маневр підрозділами і вогнем, знищує його в опорних пунктах і у взаємодії з підрозділами, що діють на ділянці прориву, розвиває наступ углиб.

У разі завзятого утримання противником переднього краю оборони і неможливості виконати завдання підрозділами першого ешелону, другий ешелон (ЗВРез) батальйону здійснює маневр і вводиться в бій на ділянці прориву, атакує у фланг і тил противника та разом з підрозділами першого ешелону завершує його знищення, розширює ділянку прориву і розвиває наступ углиб.

Під час наступу в усій смузі оборони противника без призначення ділянки прориву батальйон (рота), використовуючи результати ВУП,

прикриваючи свої фланги, основними силами атакою з ходу долає його оборону на передньому краї, виходить йому в тил і безупинно просувається в глибину. Противник, який чинить опір, блокується і знищується другим ешелonom (резервом) або виділеними підрозділами.

У разі, коли проникнути в глибину оборони противника з ходу не вдалося, батальйон (рота) завдає йому вогневого ураження, виділеними підрозділами виходить у фланг і тил противнику через проміжки і розриви в обороні та спільною атакою всіх підрозділів з фронту, флангів і тилу завершує його розгром та розвиває наступ углиб.

При спробі противника зупинити наступ і відновити втрачене положення шляхом проведення контратаки, батальйон (рота) знищує його стрімкою атакою з ходу та продовжує наступ у вказаному напрямку. Відбиття контратаки переважаючих сил противника здійснюється підрозділами першого ешелону, протитанковим і гранатометним підрозділами з вигідного рубежу з місця або частиною сил вогнем з місця з одночасним виходом і ударом основних сил у фланг і тил противника, що контратакує.

Танки і БМП (БТР) займають вогневі позиції за найближчими укриттями, особовий склад механізованих підрозділів спішується і займає позиції, які забезпечують вигідні умови для ведення вогню і взаємодії з танками. Протитанковий підрозділ розгортається на вигідному рубежі танконебезпечного напрямку в проміжках або на флангах механізованих рот (взводів). Гранатометний підрозділ займає вогневі позиції у бойових порядках механізованих рот на напрямку дій найбільшої кількості піхоти противника.

Мінометна (артилерійська) батарея займає вогневі позиції якнайближче до рот першого ешелону і знищує цілі, вказані командиром батальйону. Частина доданої артилерії може залучатись для знищення танків та інших броньованих машин противника вогнем прямою наводкою.

Батальйон (рота) починає уражати противника зосередженим вогнем підрозділів з усіх вогневих засобів на граничній дальності. З наближенням противника сила та інтенсивність вогню зростають і доводяться до найвищої напруги.

Після відбиття контратаки противника, батальйон (рота) самостійно або у взаємодії із сусідніми підрозділами рішучою атакою завершує його знищення і продовжує виконувати поставлене завдання.

Для нарощування зусиль або заміни підрозділів, що втратили боєздатність, командир батальйону вводить у бій другий ешелон (ЗВРез). Про прийняття рішення на введення в бій другого ешелону (резерву) командир батальйону доповідає старшому командиру, інформує сусідів та уточнює з ними порядок взаємодії.

Другий ешелон (ЗВРез) батальйону переміщується приховано на відстані **1,5-2 км** від підрозділів першого ешелону в готовності до дій. Залежно від обстановки він вводиться в бій після виконання батальйоном найближчого завдання або в ході завершення його виконання у проміжках між ротами або на одному з флангів батальйону, а іноді й через бойові порядки підрозділів першого ешелону.

Якщо другий ешелон (ЗВРез) вводиться в бій для розвитку успіху підрозділів першого ешелону, то він на максимальній швидкості висувається на рубіж введення, розгортається і з ходу переходить у наступ, знищуючи дрібні групи противника, що відходить, і спільно з сусідніми підрозділами виконує подальше завдання батальйону та стрімко просувається в глибину.

Введення у бій другого ешелону (ЗВРез) підтримується вогнем артилерії і прикривається засобами ППО. Крім того, він забезпечується діями протитанкового і гранатометного підрозділів, підрозділів інженерних військ і може прикриватися аерозолями (димами).

Підрозділи першого ешелону, з введенням у бій другого ешелону (ЗВРез), продовжують спільно з ним наступати у вказаних їм напрямках і виконувати поставлені їм завдання, завершують розгром противника, який відходить, та оволодівають рубежем, який забезпечує виконання подальшого завдання батальйону.

З введенням у бій другого ешелону (ЗВРез) командир батальйону створює (відновлює) резерв за рахунок частини сил і засобів, які діяли в першому ешелоні. При виведенні підрозділів у резерв командир вказує їм порядок виходу з бою, район збору і порядок подальших дій. За необхідності частина їх сил і засобів може застосовуватись для підтримки вогнем з місця підрозділів, що продовжують наступ.

3. Склад, завдання штурмових загонів (груп). Дії штурмових груп по захопленню будинків. Забезпечення тактичних дій підрозділів у населених пунктах.

Населений пункт може бути швидко перетворений противником у сильно укріплений вузол оборони, який дає йому значну перевагу перед наступаючими підрозділами.

Наступальний бій у населеному пункті відрізняється складністю його підготовки і ведення, він може складатися також з окремих місцевих боїв. Способи ведення наступального бою в населеному пункті залежать від його розмірів, конфігурації, планування та забудови, а також від характеру оборони противника та видів зброї, що застосовується. На ведення бою в населеному пункті впливають: наявність бетонних і кам'яних споруд, підземних комунікацій, багатоповерхових будівель, які використовуються для створення багатоярусної системи вогню, велика кількість перешкод і важкопрохідних ділянок, можливість виникнення великих руйнувань, завалів і пожеж, а також наявність у ньому неевакуйованого цивільного населення.

При веденні наступального бою у населеному пункті у складі бригади батальйон, як правило, наступає однією-двома магістральними вулицями з прилеглими кварталами на фронті до **1000 м**. Рота наступає по одній вулиці або всередині кварталу.

Глибина завдання батальйону (роти) при веденні наступального бою у населеному пункті може бути менше, ніж у звичайних умовах.

Найближчим завданням батальйону може бути захоплення опорного пункту або одного, а іноді двох-трьох кварталів, подальшим завданням – оволодіння важливими об'єктами (кварталами) у глибині оборони противника.

Найближчим завданням роти є – оволодіння будинком (частиною великого будинку або декількома невеликими будинками) в опорному пункті противника.

Бойовий порядок батальйону (роти) для ведення наступу в населеному пункті будується, як правило, в два ешелони; при захопленні невеликого населеного пункту – в один ешелон з виділенням ЗВРез. Батальйону (роті) першого ешелону може бути доданий артилерійський дивізіон (батарея). Більша частина мінометної батареї, гранатометного і протитанкового

підрозділів, танків і вогнеметів додаються ротам (взводам).

Для блокування і захоплення великих споруд або важливих укріплених об'єктів населеного пункту, підготовлених до довготривалої оборони, механізований батальйон може призначатись у штурмовий загін. У штурмовому загоні створюються дві-три штурмові групи силою до роти кожна. Штурмовий загін (група) посилюється танковим підрозділом, артилерією, вогнеметниками, протитанковими засобами, підрозділами ППО та інженерних військ, а також забезпечуються підливними зарядами, аерозольними (димовими) і запалювальними засобами. Загону може додаватись артилерійський дивізіон, групі – батарея.

Бойовий порядок штурмового загону (групи) зазвичай включає дві-три штурмові групи (підгрупи захоплення), резерв, групи (підгрупи) прикриття і закріплення, вогневої підтримки, розгородження.

Штурмові групи (підгрупи захоплення) призначаються для захоплення об'єкта атаки або його частини. Вони створюються на основі посилених механізованих рот (взводів), в окремих випадках – посилених відділень.

Резерв призначається для посилення штурмових груп (підгруп захоплення) або групи (підгрупи) прикриття і закріплення, для розвитку успіху, а також для виконання інших завдань, які раптово виникають під час наступального бою. У резерв штурмового загону призначається до взводу, штурмової групи – одне-два відділення.

Група (підгрупа) прикриття і закріплення призначається для прикриття флангів і тилу штурмових груп (підгруп захоплення) вогнем по противнику в сусідніх будинках і відбиття його контратак, а також для закріплення в захопленому об'єкті та його утримання. До її складу в штурмовому загоні може призначатись до роти, в штурмовій групі – взвод або одне-два відділення.

Група (підгрупа) вогневої підтримки виконує завдання вогневого забезпечення дій штурмових груп (підгруп захоплення). До її складу можуть входити додані вогневі засоби (гармати, танки, вогнемети), гранатометний і протитанковий підрозділи, а також БМП (БТР) підгруп захоплення.

Група (підгрупа) розгородження призначається для пророблення проходів загородженнях перед переднім краєм оборони противника, підливу стін об'єкта, який штурмується, його розмінування та виконання інших завдань. До її складу включаються додані інженерно-саперні підрозділи.

За наявності достатньої кількості артилерії в штурмовому загоні може створюватись *група руйнування*, яка використовується для руйнування особливо міцних споруд.

Захоплення населеного пункту здійснюється, як правило, з ходу. Батальйон (рота), що діє у напрямку населеного пункту, знищує противника, який обороняється на підступах до нього, вривається в населений пункт і безупинно розвиває наступ углиб.

З підходом підрозділів, що атакують, до населеного пункту артилерія уражає живу силу і вогневі засоби противника в опорних пунктах одночасно на підступах до нього і на його околицях. З виходом загальновійськових підрозділів до околиць артилерія переносить вогонь по будівлях й інших спорудах у глибині оборони і перешкоджає підходу резервів противника до об'єктів, що атакуються. Вогневі засоби, що виділені для стрільби прямою наводкою, пересуваються в бойових порядках рот під прикриттям вогню артилерійських підрозділів із закритих вогневих позицій, аерозолів (димів) і

знищують вогневі засоби противника, руйнують будівлі і споруди, пристосовані до оборони. З наближенням підрозділів до об'єктів атаки вогонь ведеться по амбразурах, вікнах і проломах у верхніх поверхах будівель.

У населеному пункті з радіально-кільцевим плануванням наступ ведеться за напрямками від окраїн до центра та вздовж магістральних вулиць; у населеному пункті із прямокутним плануванням – уздовж вулиць найкоротшими напрямками до протилежної окраїни з метою дроблення оборони противника та знищення його частинами.

Батальйон (рота), використовуючи результати вогневого ураження, з ходу вривається в населений пункт, послідовно захоплює будинки і квартали (важливі об'єкти), наступаючи переважно вздовж вулиць, широко застосовуючи охопати та обходи противника.

Танки і вогнеметники діють у бойових порядках механізованих підрозділів або за ними і своїм вогнем знищують противника насамперед у підвалах, нижніх поверхах будинків й інших укриттях. БМП (БТР) діють позаду них та своїм вогнем забезпечують успішне просування вперед танків і підрозділів, що діють у пішому порядку. Під час просування підрозділів вулицями особлива увага звертається на боротьбу з протитанковими засадами, які можуть діяти одночасно з декількох напрямків.

Артилерійські підрозділи, які додані підрозділам першого ешелону, виконують завдання під час наступу, як правило, стрільбою прямою наводкою. При веденні наступу всередині кварталу, додана артилерія може бути розподілена повзводно для посилення механізованих взводів.

Підрозділи ППО та інші засоби, які виділені для боротьби з повітряним противником, розміщуються на відкритих майданах, у скверах й інших місцях, які забезпечують можливість ведення вогню, а стрільці-зенітники можуть займати позиції і на дахах будинків.

Для прикриття флангів і відбиття контратак противника, а також для блокування окремих укріплених будинків командир батальйону (роти) може виділяти бойову охорону, а головними силами продовжувати розвивати наступ.

Якщо захопити населений пункт з ходу не вдалося, він оточується (блокується) і захоплюється штурмом. Штурм проводиться штурмовими загонами (групами) після всебічної підготовки атакою одночасно з декількох напрямків і ведеться безперервно до повного оволодіння населеним пунктом.

Перед штурмом здійснюється вогневе ураження об'єктів оборони противника з залученням усіх сил і засобів. Штурмовий загін (група) під час вогневої підготовки атаки займає вихідне положення якнайближче до об'єкта атаки й у встановлений час розпочинає штурм. Вогневі засоби групи (підгрупи) вогневої підтримки знищують противника в будинках, які атакуються, і сусідніх будівлях, а штурмові групи (підгрупи захоплення), використовуючи проломи в стінах, підземні комунікації і ходи сполучень наближаються до об'єкта атаки і під прикриттям вогню і аерозольних (димових) завіс штурмують його. Атака проводиться стрімко, із застосуванням ручних гранат через вікна будівель по вогневих точках і живій силі.

Увірвавшись у будинок, підрозділи захоплюють сходові клітини, площадки і закріплюються на них, звільняють від противника прилеглі приміщення, намагаючись роз'єднати сили противника та позбавити його

можливості спілкуватись і підтримувати один одного. Бій у великому будинку може розпадатися на окремі роз'єднані сутички в під'їздах і на поверхах.

Підрозділи інженерних військ, які входять до складу штурмового загону (групи), пророблюють проходи в стінах і міжповерхових перекриттях, а за потреби розмінуюють захоплені будинки.

Підтримка штурмових груп вогнем артилерії і танків здійснюється до моменту проникнення механізованих підрозділів у будинок. Надалі артилерійські підрозділи ведуть вогонь по сусідніх будинках, зайнятих противником і забороняють підхід його резервів.

Батальйон (рота) під час ведення наступального бою (штурму) в населеному пункті, захопивши будинок або квартал, продовжує бій за наступні об'єкти та виконує поставлене завдання. Окремі осередки опору та дрібні групи противника знищуються другим ешелonom (групою прикриття і закріплення) або резервом. Особливо міцні довготривалі вогневі споруди блокуються і підриваються разом з гарнізонами, які їх обороняють. Захоплені важливі будинки і перехрестя вулиць закріплюються. Виходи з підземних комунікацій охороняються або руйнуються.

Командир батальйону (роти) управляє боєм, перебуваючи в безпосередній близькості від підрозділів, які атакують найважливіший будинок (об'єкт). Під час управління діями підрозділів під час ведення бою в населеному пункті командирам рот, взводів і навіть відділень надається більше тактичної самостійності.

Підрозділи тилового і технічного забезпечення батальйону розташовуються поза населеним пунктом або на його околиці. У населений пункт висуваються засоби для ремонту та евакуації ОБТ, транспорт з необхідною кількістю ракет, боєприпасів і ПММ, а також МПБ. ПТС розгортаються на вулицях якнайближче до підрозділів першого ешелону (штурмових груп), які наступають. Для розшуку і винесення поранених створюються групи санітарів-носіїв.

Після оволодіння населеним пунктом у ньому залишаються необхідні сили і засоби для завершення знищення осередків опору противника і охорони найважливіших об'єктів.

При веденні наступального бою **в укріпленому районі** батальйону (роти) призначається вузький фронт наступу і завдання ставляться на меншу глибину. Оволодіння УР, якщо його не вдалося захопити з ходу або обійти, здійснюється проривом після всебічної підготовки.

Прорив проводиться, як правило, механізованими підрозділами, які складають основу штурмового загону (групи). Танкові підрозділи застосовуються для обходу і блокування противника в УР, а також для посилення механізованих рот (взводів).

Штурмовому загону (групі) при прориві УР вказується найближче завдання і напрямок продовження наступу.

Найближчим завданням штурмового загону є захоплення або знищення довготривалих вогневих та інших важливих споруд в опорних пунктах рот першого ешелону противника.

Напрямок продовження наступу визначається з розрахунку забезпечення знищення укріплених споруд противника у глибині його першої позиції.

Найближче завдання штурмової групи – захоплення або знищення довготривалої вогневої або іншої важливої споруди на напрямку свого наступу, а **напрямок продовження наступу** визначається з розрахунку забезпечення знищення наступної укріпленої споруди противника.

Під час підготовки до прориву УР з підрозділами проводяться заняття з захоплення довготривалих вогневих споруд. Особлива увага приділяється досягненню злагодженості дій підрозділів штурмового загону (штурмової групи) у загальному бойовому порядку та навченості розрахунків вогневих засобів стрільби по довготривалих вогневих спорудах.

Прорив УР зазвичай починається після потужної тривалої вогневої підготовки. Під час якої руйнуються, засліплюються і подавляються довготривалі вогневі споруди в смузі і на флангах наступаючих підрозділів, виконуються інші завдання ВУП, а також пророблюються проходи у загородженнях. В окремих випадках до вогневої підготовки може проводитися попереднє вогневе викриття і руйнування довготривалих вогневих споруд з застосуванням високоточних і бетонобійних боєприпасів.

Для руйнування довготривалих вогневих споруд та інших укріплених споруд, знищення їх гарнізонів застосовуються гармати крупних калібрів, а для стрільби по амбразурах – ПТРК, протитанкові гармати і вогнемети. Вогнева підтримка військ, що наступають, проводиться як в звичайних умовах.

Штурмовий загін (група), який призначений для блокування і захоплення споруд, які розміщені на передньому краї оборони противника, займає вихідне положення в безпосередній близькості від них.

Атака укріпленого району починається одночасно штурмовим загonom (групою), танковими і механізованими підрозділами першого ешелону. Підрозділи штурмового загону (групи) при безперервній вогневій підтримці всіх засобів знищують або блокують довготривалі вогневі та інші важливі споруди на передньому краї оборони противника. Танкові і механізовані підрозділи першого ешелону в цей час прориваються в проміжки між ними і стрімко просуваються вперед углиб оборони противника, не даючи йому можливості закріпитися на відсічних і проміжних позиціях, а частиною сил разом з штурмовими групами знищують його групи деблокування. Надалі батальйон (рота) розширює прорив убік флангів і розвиває наступ углиб оборони противника. Окремі опорні пункти і осередки опору обходяться або блокуються, знищення противника в них здійснюється ударами авіації і вогнем артилерії.